

نمایه آماری سازمان توسعه تجارت ایران

عملکرد آماری تجارت خارجی جمهوری اسلامی ایران

طی سال های ۸۴-۱۳۸۳

دفتر برنامه ریزی تجاری - گروه آمار

مرداد ۱۳۸۵

شماره ۵

به نام خداوند جان و خرد

فهرست

صفحه	موضوع
۴	مقدمه.....
۵	نگاهی کوتاه عملکرد آماری تجارت خارجی جمهوری اسلامی ایران طی سال های ۸۴-۱۳۸۳.....
۶	۱- تحلیل مختصری از عملکرد تجاری جمهوری اسلامی ایران طی سال های ۸۴-۱۳۸۳.....
۶	جدول ۱: حجم مبادلات تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران.....
۶	جدول ۲: آمار صادرات غیر نفتی خدمات فنی و مهندسی واردات کالا طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۷	نمودار ۱: مقایسه ارزش صادرات غیر نفتی خدمات فنی مهندسی و صادرات نفت و گاز طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۷	نمودار ۲: سهم ارزشی صادرات غیر نفتی و واردات کالا در سال ۱۳۸۴.....
۸	۱-۱- صادرات کالاهای غیر نفتی.....
۸	جدول ۳: ارزش مبادلات بازرگانی خارجی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۹	نمودار ۳: سهم ارزشی صادرات غیر نفتی کالایی صادرات خدمات فنی مهندسی و صادرات نفت و گاز در سال ۱۳۸۴.....
۹	جدول ۴: ترکیب ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی در طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۰	جدول ۵: شاخصهای بخش صادرات غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۱	جدول ۶: اقلام عمده صادرات غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۲	نمودار ۴: مقایسه ارزش ده قلم عمده صادراتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۳	جدول ۷: اقلام عمده صادراتی در سال ۱۳۸۴ که نسبت به سال ۱۳۸۳ بیشترین رشد صادراتی را داشته اند.....
۱۴	۲-۱- واردات کالا.....
۱۵	جدول ۸: اقلام عمده وارداتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۶	نمودار ۵: مقایسه ارزش ده قلم وارداتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۷	جدول ۹: شاخصهای بخش واردات طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۸	۱-۳- تراز تجاری بدون احتساب صادرات نفت و گاز.....
۱۸	جدول ۱۰: تراز تجاری ایران طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۸	نمودار ۶: مقایسه ارزش صادرات غیر نفتی واردات کالا و تراز تجاری کشور طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۱۹	۲- بررسی سهم بخشها و اقلام عمده صادرات غیر نفتی کشور.....
۱۹	۲-۱- بخش کشاورزی.....
۱۹	۲-۲- بخش صنعت.....
۱۹	۲-۳- بخش معدن.....
۲۰	۲-۴- بخش فرش و صنایع دستی.....
۲۰	۲-۵- بخش پتروشیمی.....
۲۰	۲-۶- بخش خدمات.....
۲۱	جدول ۱۱: صادرات گروههای مختلف کالاهای غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳.....
۲۱	نمودار ۷: سهم ارزشی صادرات گروههای مختلف کالایی در سال ۱۳۸۴.....

موضوع

صفحه

۲۱	..... نمودار ۸: مقایسه ارزش صادرات گروههای مختلف کالایی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳
۲۲	..... ۷-۲- بررسی سهم صادرات کالاهای غیر نفتی
۲۳	..... ۳- عملکرد تجارت کشور در مقایسه با اهداف برنامه توسعه
۲۳	..... ۳-۱- بخش صادرات
۲۳	..... جدول ۱۲: مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا با اهداف پیش بینی شده در سالهای ۸۴-۱۳۸۳
۲۳	..... نمودار ۹: مقایسه عملکرد صادرات کالا با اهداف پیش بینی شده طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳
۲۴	..... ۳-۲- بخش واردات
۲۴	..... جدول ۱۳: مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳
۲۴	..... نمودار ۱۰: مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳
۲۵	..... ۴- تراز تجاری جمهوری اسلامی ایران با شرکای عمده تجاری ایران طی دو سالانه ۸۴-۱۳۸۳
۲۵	..... ۴-۱- تراز تجاری به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۴
۲۵	..... جدول ۱۴: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با کشورها به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۴
۲۵	..... نمودار ۱۱: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش صادرات به کشورها در سال ۱۳۸۴
۲۶	..... ۴-۲- تراز تجاری به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۳
۲۶	..... جدول ۱۵: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با کشورها به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۳
۲۶	..... نمودار ۱۲: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش صادرات به کشورها در سال ۱۳۸۳
۲۷	..... ۴-۳- تراز تجاری به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۴
۲۷	..... جدول ۱۶: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با کشورها به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۴
۲۷	..... نمودار ۱۳: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش واردات به کشورها در سال ۱۳۸۴
۲۸	..... ۴-۴- تراز تجاری به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۳
۲۸	..... جدول ۱۷: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با کشورها به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۳
۲۸	..... نمودار ۱۴: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش واردات به کشورها در سال ۱۳۸۳
۲۹	..... ۵- رابطه تجاری ایران با سایر کشورها به تفکیک گروههای اقتصادی
۲۹	..... ۵-۱- بخش صادرات
۲۹	..... جدول ۱۸: آمار صادرات غیر نفتی به تفکیک گروههای اقتصادی در سال ۱۳۸۴
۲۹	..... نمودار ۱۵: درصد ارزش صادرات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی در سال ۱۳۸۴
۲۹	..... نمودار ۱۶: مقایسه ارزش صادرات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی طی سالهای ۸۳-۱۳۸۴
۳۰	..... ۵-۲- بخش واردات
۳۰	..... جدول ۱۹: آمار واردات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳
۳۰	..... نمودار ۱۷: درصد ارزش واردات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی در سال ۱۳۸۴
۳۰	..... نمودار ۱۸: مقایسه ارزش واردات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

مقدمه :

بخش تجارت خارجی در برنامه توسعه کشورها از اهمیت ویژه ای برخوردار است و در برنامه سوم و چهارم توسعه کشور بسیاری از مسائل و مشکلات بخش تجارت خارجی شناسایی شده و اقدامات موثری در جهت بهبود صادرات و هدفمند کردن واردات صورت پذیرفته است، به این منظور، در گزارش حاضر به بررسی عملکرد تجاری ایران طی سالهای ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ پرداخته شده است.

خلاصه نمایه آماری

در یک نگاه : عملکرد آماری تجارت خارجی جمهوری اسلامی ایران طی دوسالانه ۱۳۸۴-۱۳۸۳

شاخصهای بخش صادرات طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۳

سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	عنوان شاخص
ارزش: ۱۰۴۹۴٫۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۷۵۷۲٫۳ (میلیون دلار)	ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی
وزن: ۲۱۷۴۳٫۹ (هزار تن)	وزن: ۱۷۱۳۵٫۸ (هزار تن)	وزن صادرات کالاهای غیرنفتی
ارزش: ۴۸۲٫۶ (دلار)	ارزش: ۴۴۱٫۹ (دلار)	متوسط قیمت هر تن کالای صادراتی
۹/۲ درصد		تغییرات قیمت هر تن کالای صادراتی
تعداد: ۴۰۰۰	تعداد: ۳۱۰۰	تعداد اقلام صادراتی بر حسب تعرفه
۱۶۳	۱۵۴	تعداد کشورهای مقصد صادراتی
۳۸/۶ درصد		رشد ارزشی صادرات
۲۶/۹ درصد		رشد وزنی صادرات
ارزش: ۱۵۴۸/۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۹۴۱٫۶ (میلیون دلار)	صادرات خدمات فنی مهندسی
ارزش: ۳۵۳۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۰۰۷٫۷ (میلیون دلار)	صادرات توریسم
ارزش: ۱۵۵۷۸٫۱ (میلیون دلار)	ارزش: ۹۵۲۱٫۶ (میلیون دلار)	ارزش کل صادرات غیرنفتی و خدمات
ارزش: ۴۵۶۱۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۴۴۴۱۵ (میلیون دلار)	ارزش صادرات نفت و گاز
ارزش: ۶۱۱۹۳٫۱ (میلیون دلار)	ارزش: ۵۳۹۳۶ (میلیون دلار)	ارزش کل صادرات (صادرات غیر نفتی، خدمات، نفت)

شاخصهای بخش واردات طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۳

سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	عنوان شاخص
ارزش: ۳۹۶۶۴٫۴ (میلیون دلار)	ارزش: ۳۵۳۸۸٫۵ (میلیون دلار)	ارزش واردات کالا
وزن: ۳۵۲۹۹٫۲ (هزار تن)	وزن: ۳۴۴۴۸٫۵ (هزار تن)	وزن واردات کالا
ارزش: ۸۹۰۷ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۲۱۴۳ (میلیون دلار)	کالاهای سرمایه ای
ارزش: ۲۳۶۰۷ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۶۷۵۵ (میلیون دلار)	کالاهای واسطه ای
ارزش: ۷۱۵۰ (میلیون دلار)	ارزش: ۳۷۸۵ (میلیون دلار)	کالاهای مصرفی
۱/۱۲ دلار	۱/۱۳ دلار	متوسط قیمت هر کیلو کالای وارداتی

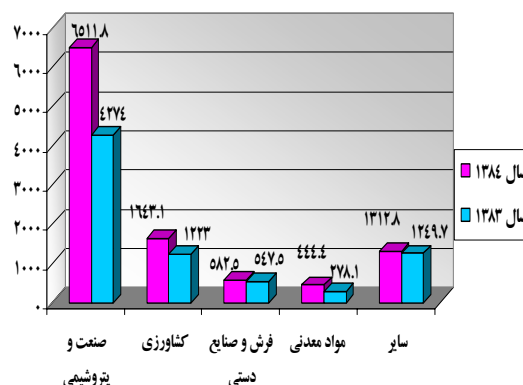
شرح اجمالی :

ارزش کل مبادلات تجاری غیر نفتی کالایی جمهوری اسلامی ایران (صادرات غیر نفتی و واردات) با دیگر کشورها در سال ۱۳۸۴ مقدار ۵۶/۹ میلیون تن کالا و به ارزش ۵۰/۱ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۱۳۸۳ از لحاظ ارزشی و وزنی به ترتیب ۱۶/۵ و ۱۰/۵ درصد افزایش داشته است. از این رقم، (حجم کل مبادلات تجاری) معادل ۲۱/۷ میلیون تن انواع کالاهای غیر نفتی به ارزش ۱۰/۵ میلیارد دلار مربوط به صادرات غیر نفتی کشور و مقدار ۳۵/۲ میلیون تن انواع کالاهای مورد نیاز به ارزش ۳۹/۶ میلیارد دلار اختصاص به واردات کشور در مدت مذکور داشته است.

سهم ارزشی صادرات غیر نفتی، خدمات فنی مهندسی و صادرات نفت و گاز

ارزش کل صادرات نفتی، کالاهای غیر نفتی و صادرات خدمات در سال ۱۳۸۴ در حدود ۶۱/۲ میلیارد دلار بوده است که از این رقم حدود ۱۷ درصد مربوط به صادرات کالاهای غیر نفتی، ۸ درصد مربوط به صادرات خدمات و ۷۵ درصد آن مربوط به صادرات نفت و گاز است.

مقایسه ارزش صادرات گروههای مختلف کالایی در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۳

۱- تحلیل مختصری از عملکرد تجاری جمهوری اسلامی ایران طی دو سالانه ۸۴-۱۳۸۳

ارزش کل مبادلات تجاری غیر نفتی جمهوری اسلامی ایران (صادرات غیر نفتی و واردات) با دیگر کشورها در سال ۱۳۸۴ مقدار ۵۶/۹ میلیون تن کالا و به ارزش ۵۰/۱ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۱۳۸۳ از لحاظ ارزشی و وزنی به ترتیب ۱۶/۵ و ۱۰/۵ درصد افزایش داشته است. از این رقم، (حجم کل مبادلات تجاری) معادل ۲۱/۷ میلیون تن انواع کالاهای غیر نفتی به ارزش ۱۰/۵ میلیارد دلار مربوط به صادرات غیر نفتی کالایی کشور و مقدار ۳۵/۲ میلیون تن انواع کالاهای مورد نیاز به ارزش ۳۹/۶ میلیارد دلار اختصاص به واردات کشور در مدت مذکور داشته است.

جدول ۱: مبادلات تجاری غیر نفتی کالایی جمهوری اسلامی ایران (صادرات غیر نفتی و واردات)

طی سالهای ۱۳۸۳-۱۳۸۴

ارزش: میلیارد دلار وزن: میلیون تن

سال	ارزش کل مبادلات تجاری غیر نفتی کالایی	وزن	درصد تغییرات نسبت به دوره مشابه قبل	
			درصد تغییر ارزش	درصد تغییر وزن
۱۳۸۳	۴۳	۵۱/۵	۳۰	۹
۱۳۸۴	۵۰/۱	۵۶/۹	۱۶/۵	۱۰/۵

ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

جدول ۲: آمار صادرات غیر نفتی و واردات کالا طی سالهای ۱۳۸۳-۱۳۸۴

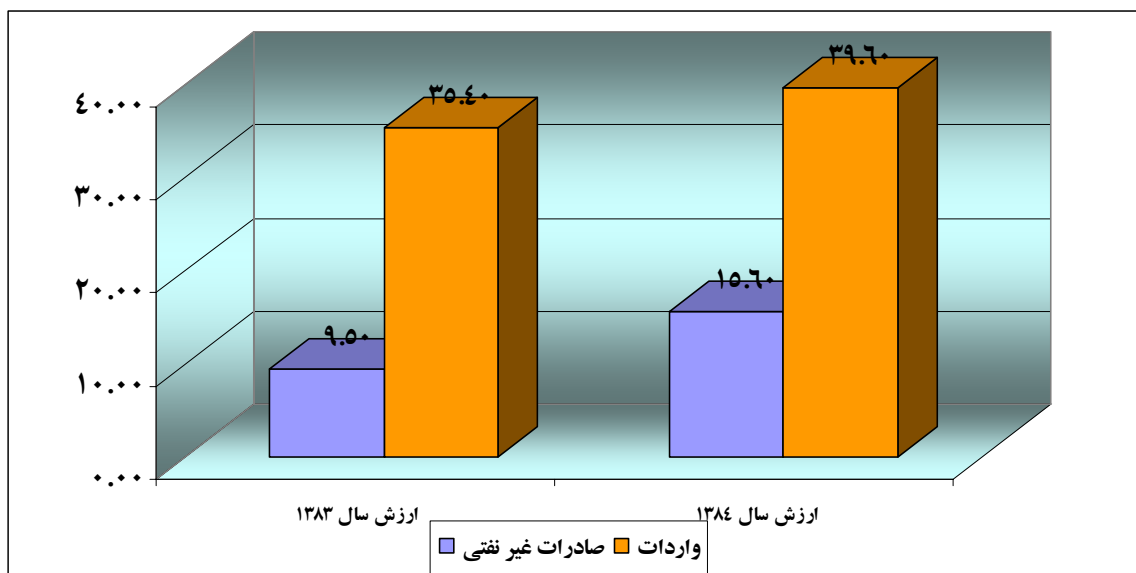
ارزش: میلیارد دلار وزن: میلیون تن

درصد تغییرات	سال ۱۳۸۳		سال ۱۳۸۴		
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	
	۲۷	۶۴/۲	۱۷/۱	۹/۵	صادرات غیر نفتی
	۲/۵	۱۲	۳۴/۴	۳۵/۴	واردات

ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

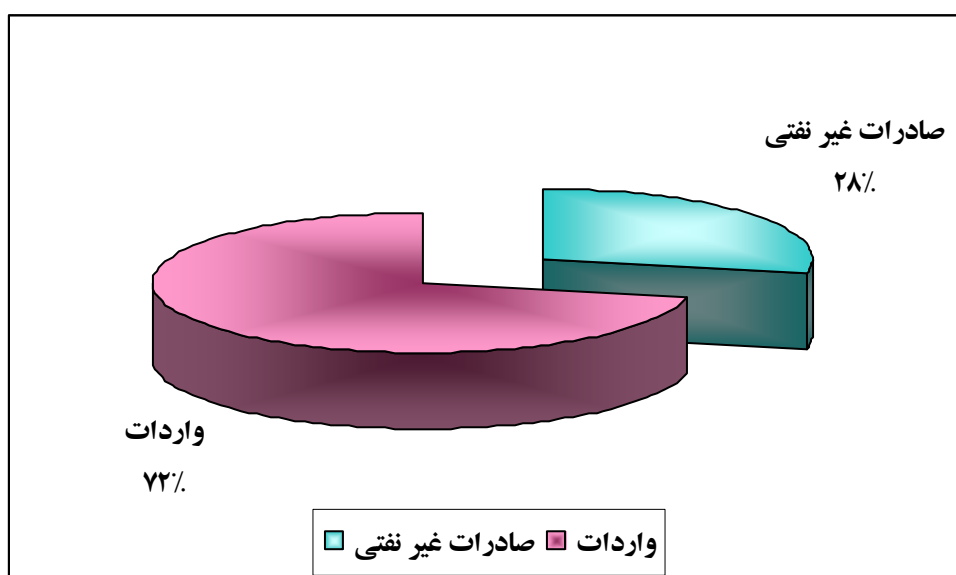
(ارزش صادرات غیر نفتی شامل: صادرات کالاهای غیر نفتی، خدمات فنی و مهندسی و توریسم می باشد)

نمودار ۱: مقایسه ارزش صادرات غیر نفتی با واردات
در سالهای ۸۴-۱۳۸۳

مبنا: جدول شماره ۲۰

نمودار ۲: سهم ارزشی صادرات غیر نفتی و واردات کالا در سال ۱۳۸۴

مبنا: جدول شماره ۲۰

۱-۱- صادرات کالاهای غیر نفتی

با توجه به اهمیت بخش صادرات غیر نفتی در برنامه های توسعه کشور و محورهای در نظر گرفته شده در بخش تجارت خارجی و توسعه صادرات در برنامه سوم و چهارم توسعه صادرات غیر نفتی کالایی ایران از رشد ۳۸/۶ درصدی در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ماقبل برخوردار بوده است. بطوریکه براساس نتایج حاصل از آمار برآورد گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۴، مقدار ۲۱/۷ میلیون تن انواع کالاهای غیر نفتی به ارزش ۱۰/۵ میلیارد دلار صادر گردیده است که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۸۳ از نظر وزنی ۲۷ درصد و از نظر ارزشی ۳۸/۶ درصد افزایش نشان می دهد که از این رقم ۳۹/۳ میلیون دلار از محل تجارت چمدانی و ۵۷۵/۲ میلیون دلار از طریق بازارچه های مرزی صادر گردیده است. یادآوری می شود که ارزش صادرات کالا در سال ۱۳۸۳ معادل ۷/۶ میلیارد دلار بوده است. متوسط قیمت هر تن کالای صادراتی در سال ۱۳۸۴ حدود ۴۸۲/۶ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۹/۲ درصد افزایش نشان می دهد. قیمت صادرات هر تن کالای غیرنفتی در سال ۱۳۸۳ حدود ۴۴۱/۹ دلار بوده است.

ارزش کل صادرات نفتی، غیر نفتی در سال ۱۳۸۴ در حدود ۶۱/۲ میلیارد دلار بوده است که از این رقم حدود ۱۷ درصد مربوط به صادرات کالاهای غیر نفتی، ۸ درصد مربوط به صادرات خدمات و ۷۵ درصد آن مربوط به صادرات نفت و گاز است.

جدول ۳: ارزش مبادلات بازرگانی خارجی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

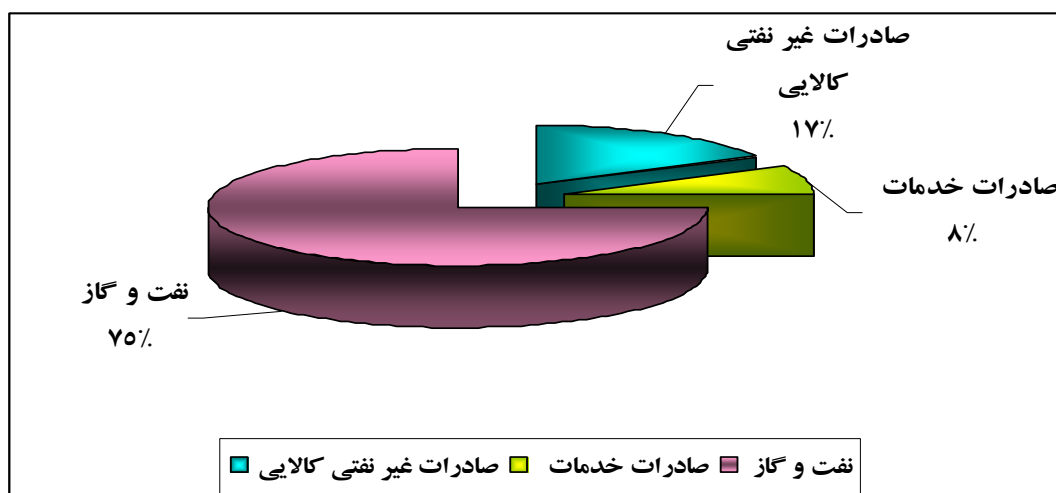
ارزش: میلیارد دلار

سال	ارزش مبادلات تجاری غیر نفتی کالایی	صادرات غیر نفتی کالایی		واردات		تراز بازرگانی کالاهای غیر نفتی
		ارزش	درصد رشد نسبت به سال ماقبل	ارزش	درصد رشد نسبت به سال ماقبل	
۱۳۸۳	۴۳	۷/۶	۱۶	۳۵/۴	۲۸	-۲۷/۸
۱۳۸۴	۵۰/۱	۱۰/۵	۳۸/۶	۳۹/۶	۱۲	-۲۹/۱

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران
آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۳: سهم ارزشی صادرات غیر نفتی کالایی، صادرات خدمات و صادرات نفت و گاز
در سال ۱۳۸۴

منبع: جدول شماره ۲

(صادرات خدمات شامل: خدمات فنی و مهندسی و توریسم می باشد.)

جدول ۴: ترکیب ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

ارزش: میلیون دلار

درصد تغییرات	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۴	
۳۹	۷۱۱۸	۹۸۸۰/۱	صادرات از مبادی گمرکات
۱۱/۸	۳۵/۲	۳۹/۳	صادرات چمدانی
۳۷/۲	۴۱۹/۱	۵۷۵/۲	بازارچه های مرزی
۳۸/۶	۷۵۷۲/۳	۱۰۴۹۴/۶	جمع

ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

در سال ۱۳۸۴ کشور ایران به ۱۶۳ کشور جهان صادرات داشته و از نظر تنوع اقلام صادراتی بر اساس تعرفه HS (سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا) در حدود ۴۰۰۰ نوع کالا به کشورها صادر کرده است.

در سال ۱۳۸۳ کشور ایران به ۱۵۴ کشور جهان صادرات داشته و از نظر تنوع اقلام صادراتی بر اساس تعرفه HS (سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا) در حدود ۳۱۰۰ نوع کالا به کشورها صادر کرده است.

جدول ۵: برخی شاخصهای بخش صادرات غیر نفتی طی سالهای ۱۳۸۳-۸۴

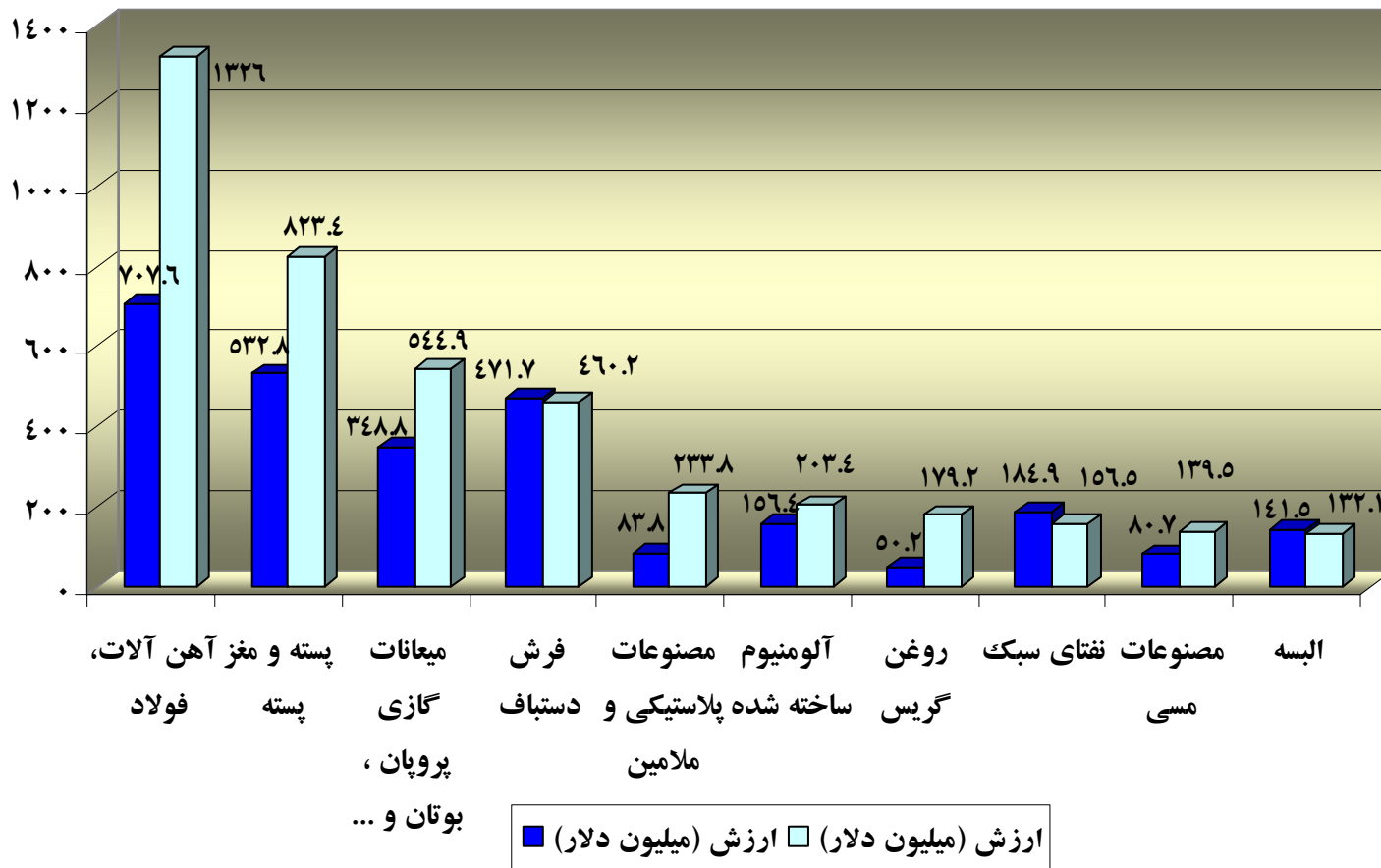
عنوان شاخص	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۴
ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی	ارزش: ۷۵۷۲,۳ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۰۴۹۴,۶ (میلیون دلار)
وزن صادرات کالاهای غیرنفتی	وزن: ۱۷۱۳۵,۸ (هزار تن)	وزن: ۲۱۷۴۳,۹ (هزار تن)
متوسط قیمت هر تن کالای صادراتی	ارزش: ۴۴۱/۹ (دلار)	ارزش: ۴۸۲/۶ (دلار)
تغییرات قیمت هر تن کالای صادراتی	۹/۲ درصد	
تعداد اقلام صادراتی بر حسب تعرفه	تعداد: ۳۱۰۰	تعداد: ۴۰۰۰
تعداد کشورهای مقصد صادراتی	۱۵۴	۱۶۳
رشد ارزشی صادرات سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳	۳۸/۶ درصد	
رشد وزنی صادرات سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳	۲۶/۹ درصد	

جدول ۶: اقلام عمده صادرات غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

درصد تغییرات		سال ۱۳۸۳					سال ۱۳۸۴					نوع کالا
ارزش	وزن	سهم هر کالا از کل		متوسط قیمت یک کیلو کالا (دلار)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	سهم هر کالا از کل		متوسط قیمت یک کیلو کالا (دلار)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	
		ارزش	وزن				ارزش	وزن				
۸۷,۴	۳۵,۵	۹,۹	۱۱	۰,۴	۷۰۷,۶	۱۸۸۴,۶	۱۲,۶	۱۱,۷	۰,۵	۱۳۲۶	۲۵۵۲,۸	آهن آلات، فولاد
۵۴,۵	۸,۷	۷,۵	۰,۸	۴,۱	۵۳۲,۸	۱۲۹,۳	۷,۸	۰,۶	۵,۹	۸۲۳,۴	۱۴۰,۶	پسته و مغز پسته
۵۶,۲	۷,۳	۴,۹	۶,۴	۰,۳	۳۴۸,۸	۱۰۹۲,۸	۵,۲	۵,۴	۰,۵	۵۴۴,۹	۱۱۷۲,۴	میعانات گازی پروپان، بوتان و ...
-۲,۴	-۸,۴	۶,۶	۰,۱	۲۶,۸	۴۷۱,۷	۱۷,۶	۴,۴	۰,۱	۲۸,۶	۴۶۰,۲	۱۶,۱	فرش دستباف
۱۷۸,۸	۸۱,۸	۱,۲	۰,۳	۱,۶	۸۳,۸	۵۳	۲,۲	۰,۴	۲,۴	۲۳۳,۸	۹۶,۳	مصنوعات پلاستیکی و ملامین
۳۰,۱	۳۷,۳	۲,۲	۰,۶	۱,۵	۱۵۶,۴	۱۰۱,۶	۱,۹	۰,۶	۱,۵	۲۰۳,۴	۱۳۹,۴	آلومنیوم ساخته شده
۲۵۷	۱۲۴,۲	۰,۷	۱	۰,۳	۵۰,۲	۱۶۶,۷	۱,۷	۱,۷	۰,۵	۱۷۹,۲	۳۷۳,۷	روغن گریس
-۱۵,۴	-۱۸,۱	۲,۶	۳,۱	۰,۳	۱۸۴,۹	۵۳۷,۳	۱,۵	۲	۰,۴	۱۵۶,۵	۴۴۰	نفتای سبک
۷۲,۸	۸۷,۲	۱,۱	۰,۳	۱,۵	۸۰,۷	۵۲,۸	۱,۳	۰,۵	۱,۴	۱۳۹,۵	۹۸,۹	مصنوعات مسی
-۶,۷	-۱,۳	۲	۰,۱	۱۳	۱۴۱,۵	۱۰,۸	۱,۳	۰	۱۲,۴	۱۳۲,۱	۱۰,۷	البسه
۵۲	۲۴	۳۸,۷	۲۳,۷	۰,۶۸	۲۷۵۸,۴	۴۰۴۶,۵	۳۹,۹	۲۳	۰,۸۳	۴۱۹۹	۵۰۴۰,۹	جمع کل ده قلم

ماخذ: آمار کارشناسی نشده کمرک

نمودار ۴: مقایسه ارزش ده قلم عمده صادراتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

جدول ۷: اقلام عمده صادراتی در سال ۱۳۸۴ که نسبت به سال ۱۳۸۳ بیشترین رشد صادراتی را داشته اند

ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن

ردیف	عنوان	تغییرات ارزش	تغییرات وزن	تغییرات قیمت هر کیلو (دلار)	تغییرات ارزش صادرات ناشی از تغییر قیمت		تغییرات ارزش صادرات ناشی از تغییر حجم	
					درصد	ارزش	درصد	ارزش
۱	آهن آلات و فولاد	۶۱۸,۴	۶۶۸,۲	۰,۱	۲۶۵,۲	۴۳	۳۵۳,۲	۵۷
۲	بیسته و مغز بیسته	۲۹۰,۶	۱۱,۳	۱,۸	۱۴۸,۲	۵۱	۱۴۲,۴	۴۹
۳	میعانات گازی بوتان و پروپان	۱۶۹,۱	۷۹,۶	۰,۲	۱۶۵	۹۷	۴,۱	۳
۴	مصنوعات پلاستیکی و ملامین	۱۵۰	۴۳,۳	۰,۸	۷۷,۹	۵۲	۷۲,۱	۴۸
۵	آلومینیوم ساخته شده	۴۷	۳۷,۸	۰	۰	۰	۴۷	۱۰۰
۶	روغن گریس	۱۲۹	۲۰,۷	۰,۲	۷۱,۷	۵۵	۵۷,۳	۴۵
۷	مصنوعات مسی	۵۸,۸	۴۶,۱	-۰,۱	-۱۰	-۱۷	۶۸,۸	۱۱۷
۸	سنگ و کنستانتره مولیبدن	۸۶,۴	۰,۳	۵۱,۳	۶۶	۷۶	۲۰,۴	۲۴
۹	وسایط نقلیه سواری	۴۲,۷	۷,۸	-۰,۴	-۷,۸	-۱۸	۵۰,۵	۱۱۸
۱۰	منانول	۶۰,۴	۳۷۰,۵	۰,۰۳	۲۶,۱	۴۳	۳۴,۳	۵۷
۱۱	انواع قیر	۴۰,۳	۲۳۰,۸	۰,۱	۷,۷	۱۹	۳۲,۶	۸۱
۱۲	کشمش و انواع آن	۴,۸	۷	۰	۰	۰	۴,۸	۱۰۰
۱۳	بنزن	۵,۶	۳۴	-۰,۱۲	-۲۲,۲	-۳۹۶	۲۷,۸	۴۹۶
۱۴	سایر محصولات شیمیایی	۲۰۶,۸	۸۵,۹	۰,۴۳	۱۷۸,۲	۸۶	۲۸,۶	۱۴
۱۵	سایر محصولات پتروشیمی	۲۸	-۱۷	۰,۰۲	۳۰	۱۰۷	-۲	-۷
۱۶	سایر محصولات معدنی	۴,۵	۲۵۲۶	-۰,۰۴	-۲۵۵	۵۶۶۶	۲۵۹,۵	۵۷۶۶
۱۷	سایر محصولات صنعتی	۱۳۰	۱۰,۷۴	۱,۱	۱۰۳	۷۹	۲۷	۲۱
	جمع کل صادرات غیر نفتی	۲۹۲۲,۳	۴۶۰۸,۱	۰,۰۴	۸۷۴,۶	۳۱	۲۰۴۷,۷	۶۹

۲-۱- واردات کالا

در سال ۱۳۸۴، ۳۵ میلیون و ۲۹۹ هزار تن انواع کالای مورد نیاز کشور به ارزش ۳۹/۶ میلیارد دلار وارد کشور شده است، که در مقایسه با سال ۸۳ از لحاظ وزن و ارزش به ترتیب ۲/۵ و ۱۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. قیمت متوسط هر تن کالای وارداتی در سال گذشته به هزار و ۱۲۳ دلار و ۷۰ سنت رسید که نسبت به سال پیش از آن ۰/۹ درصد کاهش داشته است.

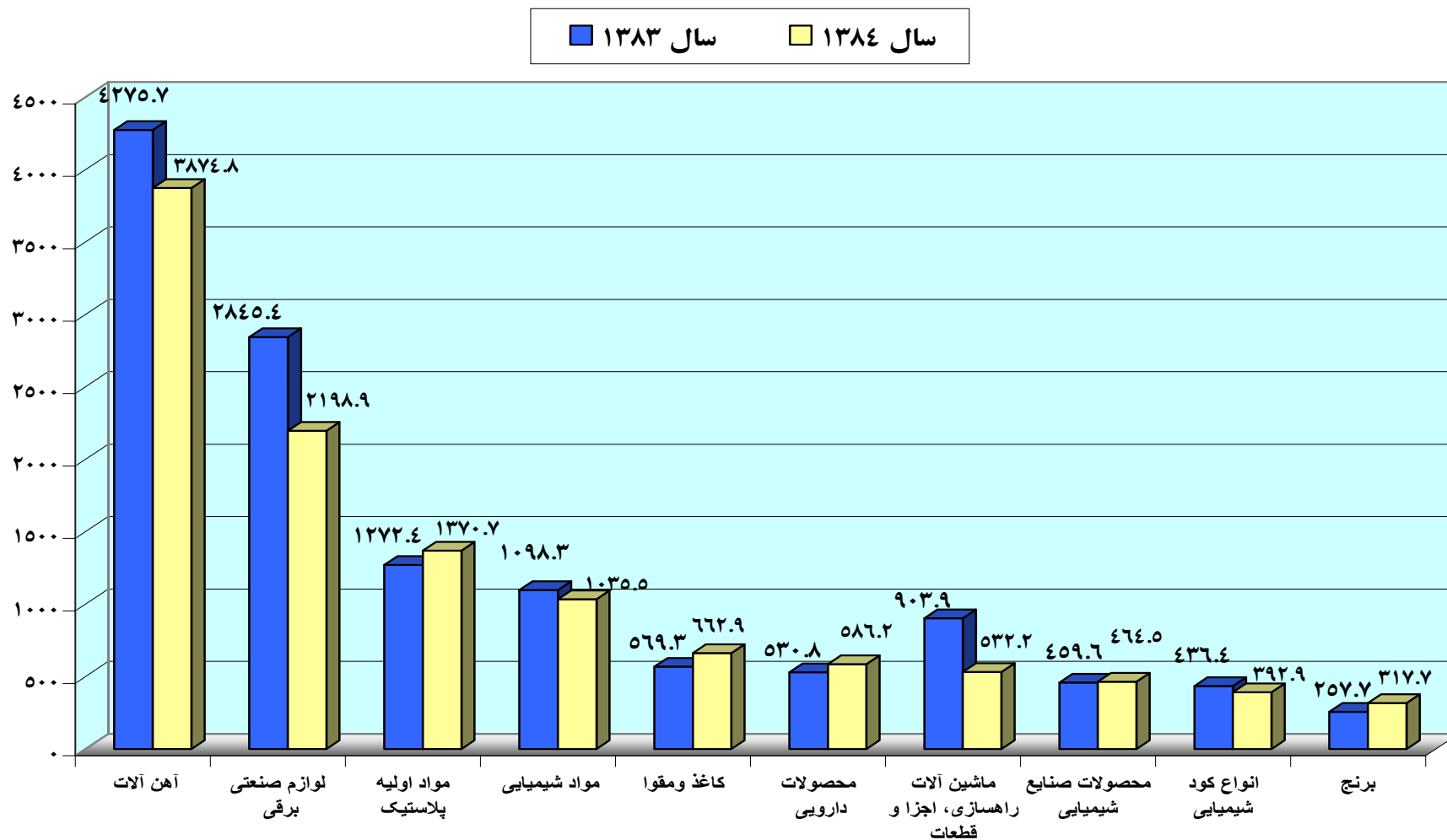
در سال ۱۳۸۴ کشور ایران از ۱۵۴ کشور جهان واردات داشته و از نظر تنوع اقلام وارداتی بر اساس تعرفه HS (سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا) در حدود ۵۷۰۰ نوع کالا به کشور وارد شده است.

در سال ۱۳۸۳ کشور ایران از ۱۱۱ کشور جهان واردات داشته و از نظر تنوع اقلام وارداتی بر اساس تعرفه HS (سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا) در حدود ۵۳۰۰ نوع کالا به کشور وارد شده است.

جدول ۸: اقلام عمده وارداتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

درصد تغییرات		سال ۱۳۸۳					سال ۱۳۸۴					نوع کالا
ارزش	وزن	سهم هر کالا از کل		متوسط قیمت یک کیلو کالا (دلار)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	سهم هر کالا از کل		متوسط قیمت یک کیلو کالا (دلار)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	
		ارزش	وزن				ارزش	وزن				
-۹,۴	-۲۰,۴	۱۲,۱	۲۲,۷	۰,۵	۴۲۷۵,۷	۷۸۱۱,۵	۹,۸	۱۷,۶	۰,۶	۳۸۷۴,۸	۶۲۱۵	آهن آلات
-۲۲,۷	-۴,۷	۸	۰,۹	۸,۹	۲۸۴۵,۴	۳۱۸,۱	۵,۵	۰,۹	۷,۳	۲۱۹۸,۹	۳۰۳,۱	لوازم صنعتی برقی
۷,۷	-۶,۱	۳,۶	۲,۵	۱,۵	۱۲۷۲,۴	۸۶۵,۱	۳,۵	۲,۳	۱,۷	۱۳۷۰,۷	۸۱۲,۱	مواد اولیه پلاستیک
-۵,۷	-۱۷,۲	۳,۱	۳,۱	۱	۱۰۹۸,۳	۱۰۷۶,۲	۲,۶	۲,۵	۱,۲	۱۰۳۵,۵	۸۹۱,۵	مواد شیمیایی
۱۶,۴	۱۳,۷	۱,۶	۲,۱	۰,۸	۵۶۹,۳	۷۱۴,۹	۱,۷	۲,۳	۰,۸	۶۶۲,۹	۸۱۲,۵	کاغذ ومقوا
۱۰,۴	۲۶۲,۴	۱,۵	۰	۰,۱۲۱	۵۳۰,۸	۴,۴	۱,۵	۰	۳۶,۹	۵۸۶,۲	۱۵,۹	محصولات دارویی
-۴۱,۱	-۲۸,۳	۲,۶	۰,۳	۷,۵	۹۰۳,۹	۱۱۹,۸	۱,۳	۰,۲	۶,۲	۵۳۲,۲	۸۵,۸	ماشین آلات راهسازی، اجزا و قطعات
۱,۱	۲۲,۳	۱,۳	۰,۷	۱,۹	۴۵۹,۶	۲۳۸,۲	۱,۲	۰,۸	۱,۶	۴۶۴,۵	۲۹۱,۳	محصولات صنایع شیمیایی
-۱۰	-۸,۶	۱,۲	۴,۸	۰,۳	۴۳۶,۴	۱۶۳۸,۵	۱	۴,۲	۰,۳	۳۹۲,۹	۱۴۹۷,۱	انواع کود شیمیایی
۲۳,۳	۱۷	۰,۷	۲,۴	۰,۳	۲۵۷,۷	۸۱۸,۵	۰,۸	۲,۷	۰,۳	۳۱۷,۷	۹۵۷,۵	برنج
-۹,۵	-۱۳	۳۵,۷	۳۹,۵	۰,۹۲	۱۲۶۴۹,۵	۱۳۶۰۵,۲	۲۸,۹	۳۳,۵	۰,۹۶	۱۱۴۳۶,۳	۱۱۸۸۱,۸	جمع کل ده قلم

نمودار ۵: مقایسه ارزش ده قلم عمده وارداتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

جدول ۹: برخی شاخصهای بخش واردات طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

عنوان شاخص	سال ۱۳۸۳	۱۳۸۴
ارزش واردات کالا	ارزش: ۳۵۳۸۸,۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۳۹۶۶۴,۴ (میلیون دلار)
وزن واردات کالا	وزن: ۳۴۴۴۸,۵ (هزار تن)	وزن: ۳۵۲۹۹,۲ (هزار تن)
کالاهای سرمایه ای	ارزش: ۱۲۱۴۳ (میلیون دلار)	ارزش: ۸۹۰۷ (میلیون دلار)
کالاهای واسطه ای	ارزش: ۱۶۷۵۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۲۳۶۰۷ (میلیون دلار)
کالاهای مصرفی	ارزش: ۳۷۸۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۷۱۵۰ (میلیون دلار)
سهم نسبی کالاهای سرمایه ای از کل واردات	۳۴/۳ درصد	۲۲/۵ درصد
سهم نسبی کالاهای واسطه ای از کل واردات	۴۷/۳ درصد	۵۹/۵ درصد
سهم نسبی کالاهای مصرفی از کل واردات	۱۰/۷ درصد	۱۸ درصد
متوسط قیمت هر کیلو کالای وارداتی	۱/۱۳ دلار	۱/۱۲ دلار
تغییرات قیمت هر کیلو کالای وارداتی	۰/۹ - درصد	
تعداد اقلام وارداتی بر حسب تعرفه	۵۳۰۰	۵۷۰۰
رشد ارزشی واردات سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳	۱۲ درصد	
رشد وزنی واردات سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳	۲/۵ درصد	
تعداد کشورهای مبدا وارداتی	۱۱۱	۱۵۴

۱-۳- تراز تجاری بدون احتساب صادرات نفت و گاز

جدول ۱۰: تراز تجاری ایران طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

ارزش: میلیارد دلار

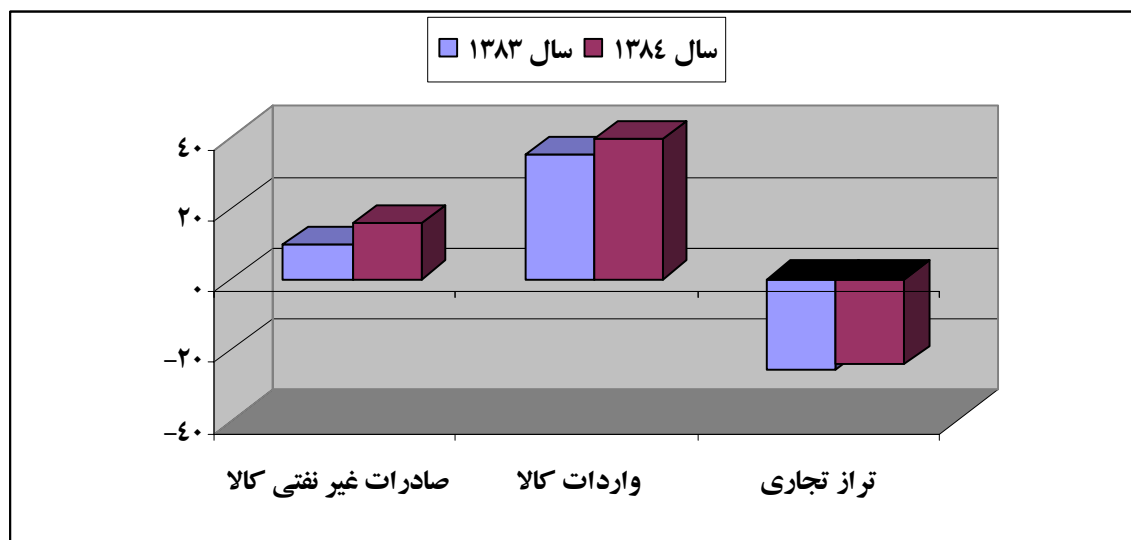
سال	صادرات غیر نفتی	واردات کالا	تراز تجاری
۱۳۸۳	۹/۵	۳۵/۴	-۲۵/۹
۱۳۸۴	۱۵/۶	۳۹/۶	-۲۴

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران

آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

(صادرات غیر نفتی شامل: صادرات کالاهای غیر نفتی خدمات و توریسم می باشد.)

نمودار ۶: مقایسه ارزش صادرات غیر نفتی، واردات کالا و تراز تجاری کشور طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

مبنا: جدول شماره ۱۰

۲- بررسی سهم بخشها و اقلام عمده صادرات غیر نفتی کشور
۲-۱- بخش کشاورزی

سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	عنوان شاخص
ارزش: ۱,۱۶۴۳ (میلیون دلار)	ارزش: ۵,۱۲۲۲ (میلیون دلار)	صادرات محصولات کشاورزی
۱۸ درصد	۱۶ درصد	سهم ارزشی صادرات محصولات کشاورزی از کل صادرات غیرنفتی
ارزش: ۱/۵۶ (دلار)	ارزش: ۱/۳۸ (دلار)	متوسط قیمت صادرات هر کیلو گرم محصولات کشاورزی

۲-۲- بخش صنعت

سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	عنوان شاخص
ارزش: ۳,۴۴۶۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۲۶۲۴ (میلیون دلار)	صادرات کالاهای صنعتی
۴۸/۶ درصد	۶/۳۴ درصد	سهم ارزشی صادرات کالاهای صنعتی از کل صادرات غیرنفتی
ارزش: ۰/۶۴ (دلار)	ارزش: ۰/۴۵ (دلار)	متوسط قیمت صادرات هر کیلو گرم کالای صنعتی

۲-۳- بخش معدن

سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	عنوان شاخص
ارزش: ۴,۴۴۴ (میلیون دلار)	ارزش: ۱,۲۷۸ (میلیون دلار)	صادرات محصولات معدنی
۴/۸ درصد	۷/۲ درصد	سهم ارزشی صادرات مواد معدنی از کل صادرات غیرنفتی
ارزش: ۰/۰۷ (دلار)	ارزش: ۰/۰۹ (دلار)	متوسط قیمت صادرات هر کیلو گرم مواد معدنی

۲-۴- بخش فروش و صنایع دستی

عنوان شاخص	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۴
صادرات گروه فرش دستباف و صنایع دستی	ارزش: ۵۴۷,۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۵۸۲,۵ (میلیون دلار)
سهم ارزشی صادرات فرش و صنایع دستی از کل صادرات غیرنفتی	۳/۷ درصد	۳/۶ درصد
متوسط قیمت صادرات هر کیلو گرم کالای صنایع دستی	ارزش: ۲۱/۲ (دلار)	ارزش: ۲۳/۴ (دلار)

۲-۵- بخش پتروشیمی

عنوان شاخص	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۴
صادرات محصولات پتروشیمی	ارزش: ۱۶۴۹,۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۲۰۴۵,۵ (میلیون دلار)
سهم ارزشی صادرات محصولات پتروشیمی از کل صادرات غیرنفتی	۲۱/۸ درصد	۲۲/۳ درصد
متوسط قیمت صادرات هر کیلو گرم محصولات پتروشیمی	ارزش: ۰/۲۹ (دلار)	ارزش: ۰/۳۳ (دلار)

۲

۲-۶- بخش خدمات

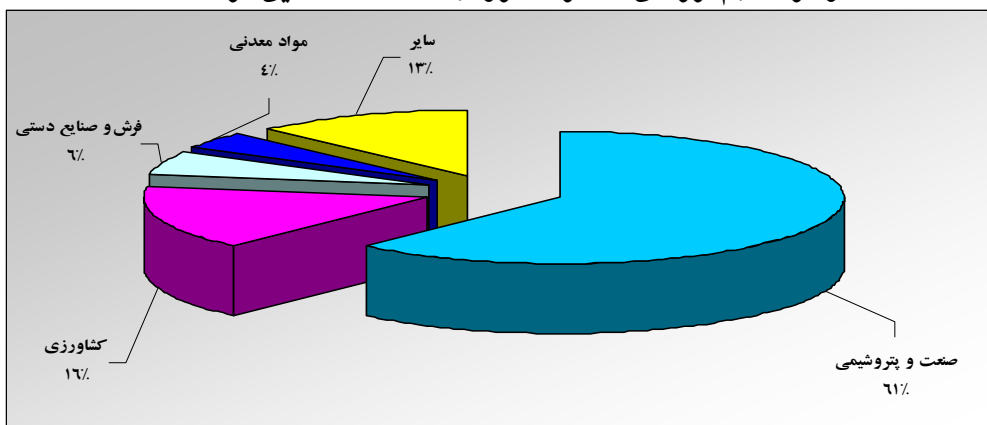
عنوان شاخص	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۴
صادرات خدمات	خدمات فنی مهندسی	
	ارزش: ۹۴۱,۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۵۴۸/۵ (میلیون دلار)
	تعداد کشورها: ۶	تعداد کشورها: ۱۵
	توریسم	
	ارزش: ۱۰۰۷,۷ (میلیون دلار)	ارزش: ۳۵۳۵ (میلیون دلار)

جدول ۱۱: صادرات گروههای مختلف کالاهای غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

درصد تغییرات		سال ۱۳۸۳				سال ۱۳۸۴				گروههای کالایی
ارزش	وزن	سهم هر گروه %		ارزش میلیون دلار	وزن هزار تن	سهم هر گروه %		ارزش میلیون دلار	وزن هزار تن	
		ارزش	وزن			ارزش	وزن			
۵۲	۱۵	۶۷,۶	۷۳,۷	۴۲۷۴	۱۱۴۰۹,۷	۶۲	۶۰,۴	۶۵۱۱,۸	۱۳۱۴۲	صنعت و پتروشیمی
۳۴	۱۹	۱۹,۳	۵,۷	۱۲۲۳	۸۸۳,۷	۱۵,۷	۴,۹	۱۶۴۳,۱	۱۰۵۵	کشاورزی
۶,۴	-۳,۴	۸,۷	۰,۲	۵۴۷,۵	۲۵,۸	۵,۶	۰,۱	۵۸۲,۵	۲۴,۹	فرش و صنایع دستی
۵۹	۹۴	۴,۴	۲۰,۴	۲۷۸,۱	۳۱۵۹,۱	۴,۲	۲۸,۲	۴۴۴,۴	۶۱۳۱	مواد معدنی
۵	-۱۶	-	-	۱۲۴۹,۷	۱۶۵۷,۵	۱۲,۵	۶,۴	۱۳۱۲,۸	۱۳۹۱	سایر
۳۸,۶	۲۶,۹	۱۰۰	۱۰۰	۷۵۷۲,۳	۱۷۱۳۵,۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۴۹۴,۶	۲۱۷۴۳,۹	جمع

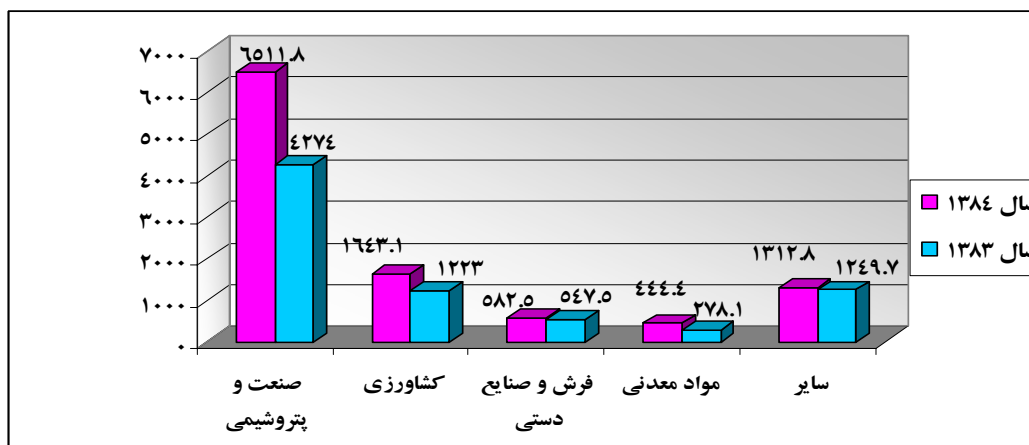
ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۷: سهم ارزشی صادرات گروههای مختلف کالایی در سال ۱۳۸۴

مبنا: جدول شماره ۱۱

نمودار ۸: مقایسه ارزش صادرات گروههای مختلف کالایی در سالهای ۸۴-۱۳۸۳

۲-۷- بررسی سهم صادرات کالاهای غیر نفتی

عنوان شاخص	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۴
ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی	ارزش: ۷۵۷۲,۳ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۰۴۹۴,۶ (میلیون دلار)
وزن صادرات کالاهای غیرنفتی	وزن: ۱۷۱۳۵,۸ (هزار تن)	وزن: ۲۱۷۴۳,۹ (هزار تن)
صادرات خدمات	خدمات فنی مهندسی	
	ارزش: ۹۴۱,۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۵۴۸/۵ (میلیون دلار)
	تعداد کشورها: ۶	تعداد کشورها: ۱۵
	توریسم	
ارزش: ۱۰۰۷,۷ (میلیون دلار)	ارزش: ۳۵۳۵ (میلیون دلار)	
ارزش کل صادرات غیرنفتی کالایی و خدمات	ارزش: ۹۵۲۱,۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۱۵۵۷۸,۱ (میلیون دلار)
ارزش صادرات نفت و گاز	ارزش: ۴۴۴۱۵ (میلیون دلار)	ارزش: ۴۵۶۱۵ (میلیون دلار)
ارزش کل صادرات (صادرات غیر نفتی، خدمات، نفت و گاز)	ارزش: ۵۳۹۳۶,۶ (میلیون دلار)	ارزش: ۶۱۱۹۳,۱ (میلیون دلار)
سهم نسبی صادرات کالاهای غیرنفتی از کل صادرات غیرنفتی و خدمات	۷۹/۵ (درصد)	۶۷/۴ (درصد)
سهم نسبی صادرات خدمات از کل صادرات غیرنفتی و خدمات	۲۰/۵ (درصد)	۳۲/۶ (درصد)
سهم نسبی صادرات غیرنفتی و خدمات از کل صادرات	۱۷/۶ (درصد)	۲۵/۵ (درصد)
سهم نسبی صادرات نفت و گاز از کل صادرات	۸۲ (درصد)	۷۴/۵ (درصد)

۳- عملکرد تجاری کشور در مقایسه با اهداف برنامه توسعه

۳-۱- بخش صادرات

مقایسه عملکرد صادرات کالاهای غیرنفتی ایران در سال ۱۳۸۴ با رقم پیش بینی شده ۸۵۴۴ میلیون دلاری در برنامه چهارم بیانگر این مطلب است که صادرات کالاهای غیرنفتی ایران حدود ۲۳ درصد بیش از میزان پیش بینی شده در برنامه چهارم تحقق یافته است.

جدول ۱۲: مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا با اهداف پیش بینی شده در سالهای ۸۴-۱۳۸۳

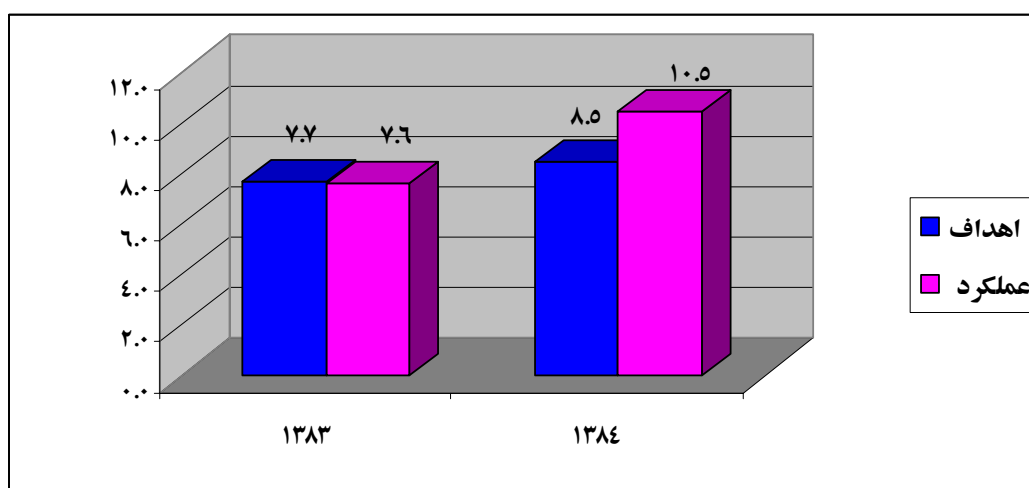
ارزش: میلیارد دلار

سال	اهداف	عملکرد	درصد تحقق
۱۳۸۳	۷/۷	۷/۶	۹۹
۱۳۸۴	۸/۵	۱۰/۵	۱۲۳

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران

برنامه سوم و چهارم توسعه

نمودار ۹: مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا با اهداف پیش بینی شده در سالهای ۸۳-۱۳۸۴

منبع: جدول شماره ۱۲

۳-۲- بخش واردات

مقایسه عملکرد واردات کالا در سال ۱۳۸۴ با رقم پیش بینی شده ۳۲۲۳۹ میلیون دلاری در برنامه چهارم بیانگر این مطلب است که عملکرد واردات کالا حدود ۲۲ درصد بیش از میزان پیش بینی شده در برنامه چهارم تحقق یافته است.

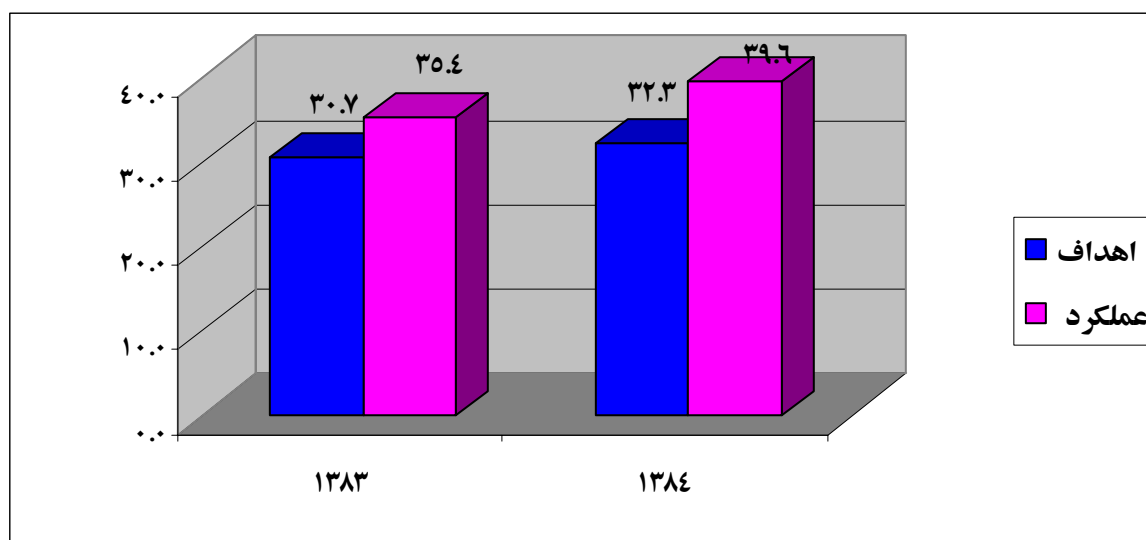
جدول ۱۳: مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

ارزش: میلیارد دلار

سال	واردات کالا	
	اهداف	عملکرد
۱۳۸۳	۳۰/۷	۳۵/۴
۱۳۸۴	۳۲/۳	۳۹/۶

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران
برنامه سوم و چهارم توسعه

نمودار ۱۰: مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

منبع: جدول شماره ۱۳

۴- تراز تجاری جمهوری اسلامی ایران با شرکای عمده تجاری ایران طی دو سالانه ۸۴-۱۳۸۳

۴-۱- تراز تجاری به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۴

جدول ۱۴: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با کشورها به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۴

۱۰ شریک بزرگ تجاری ایران

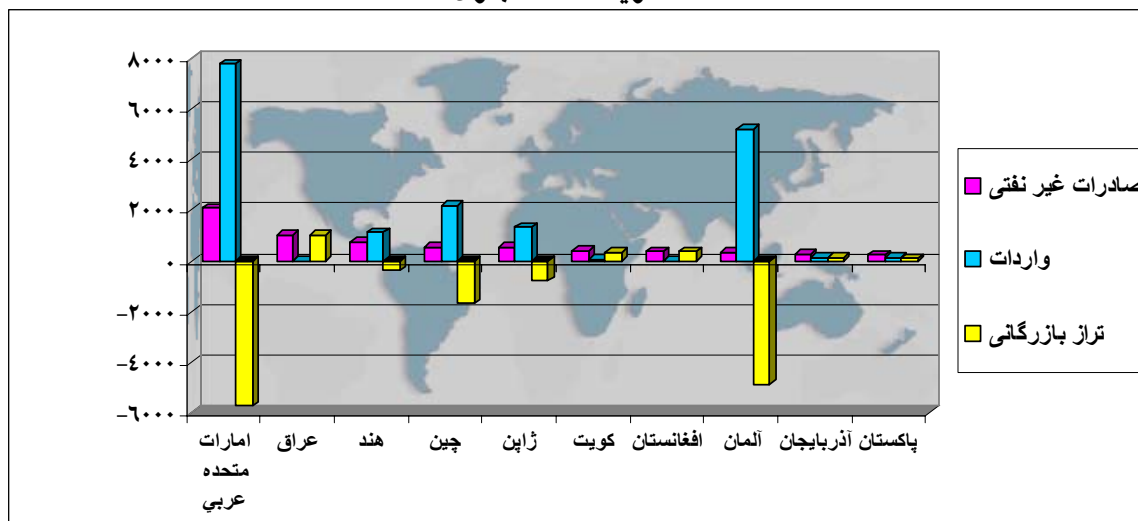
ارزش: میلیون دلار

ردیف	نام کشورها	صادرات غیر نفتی	واردات	تراز تجاری	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	امارات متحده عربی	۲۰۷۵	۷۷۶۶	-۵۶۹۱	۲۰
۲	عراق	۱۰۳۷	۵,۶	۱۰۳۱,۴	۱۰
۳	هند	۷۶۴	۱۱۳۰	-۳۶۶	۷
۴	چین	۵۵۵	۲۲۰۲	-۱۶۴۷	۵
۵	ژاپن	۵۴۷	۱۳۲۶	-۷۷۹	۵
۶	کویت	۴۰۴	۶۵	۳۳۹	۴
۷	افغانستان	۳۹۵	۴,۵	۳۹۰,۵	۴
۸	آلمان	۳۶۵	۵۲۱۸	-۴۸۵۳	۳
۹	آذربایجان	۲۸۲	۱۴۸	۱۳۴	۳
۱۰	پاکستان	۲۶۱	۱۳۷	۱۲۴	۲
	جمع ده کشور	۶۶۸۵	۱۸۰۰۲,۱	-۱۱۳۱۷,۱	۶۳

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۱: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش صادرات به کشورها در سال ۱۳۸۴

۱۰ شریک عمده تجاری

میثا: جدول شماره ۱۴

۴-۲- تراز تجاری به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۳

جدول ۱۵: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با کشورهای به ترتیب ارزش صادرات در سال ۱۳۸۳

۱۰ شریک بزرگ تجاری ایران

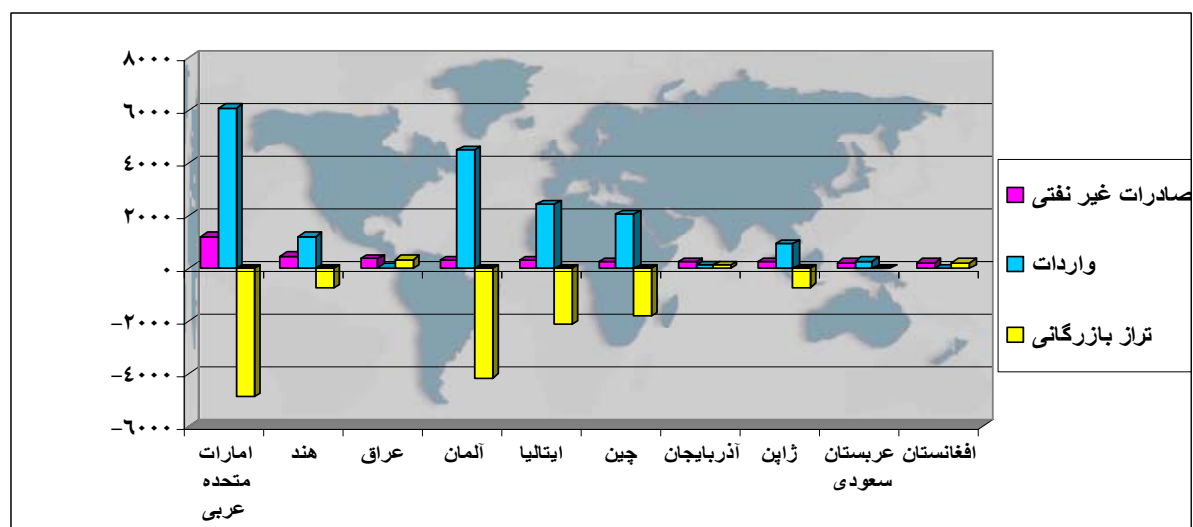
ارزش: میلیون دلار

ردیف	نام کشورها	صادرات غیر نفتی	واردات	تراز تجاری	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	امارات متحده عربی	۱۲۲۶	۶۰۹۳	-۴۸۶۷	۱۶,۱۹
۲	هند	۴۷۳	۱۲۲۱	-۷۴۸	۶,۲۵
۳	عراق	۳۶۹	۲۴,۸	۳۴۴,۲	۴,۸۷
۴	آلمان	۳۲۶	۴۴۸۱	-۴۱۵۵	۴,۳۱
۵	ایتالیا	۳۰۹	۲۴۳۲	-۲۱۲۳	۴,۰۸
۶	چین	۲۶۶	۲۰۶۲	-۱۷۹۶	۳,۵۱
۷	آذربایجان	۲۵۶	۱۲۸,۸	۱۲۷,۲	۳,۳۸
۸	ژاپن	۲۴۳	۹۵۰,۵	-۷۰۷,۵	۳,۲۱
۹	عربستان سعودی	۲۳۶	۲۷۲,۸	-۳۶,۸	۳,۱۲
۱۰	افغانستان	۲۲۲	۳,۶	۲۱۸,۴	۲,۹۳
جمع ده کشور		۳۹۲۶	۱۷۶۶۹,۵	۱۳۷۴۳,۵	۵۱,۸۵

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۲: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش صادرات به کشورهای در سال ۱۳۸۳

۱۰ شریک عمده تجاری

مبنا: جدول شماره ۱۵

۴-۳- تراز تجاری به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۴

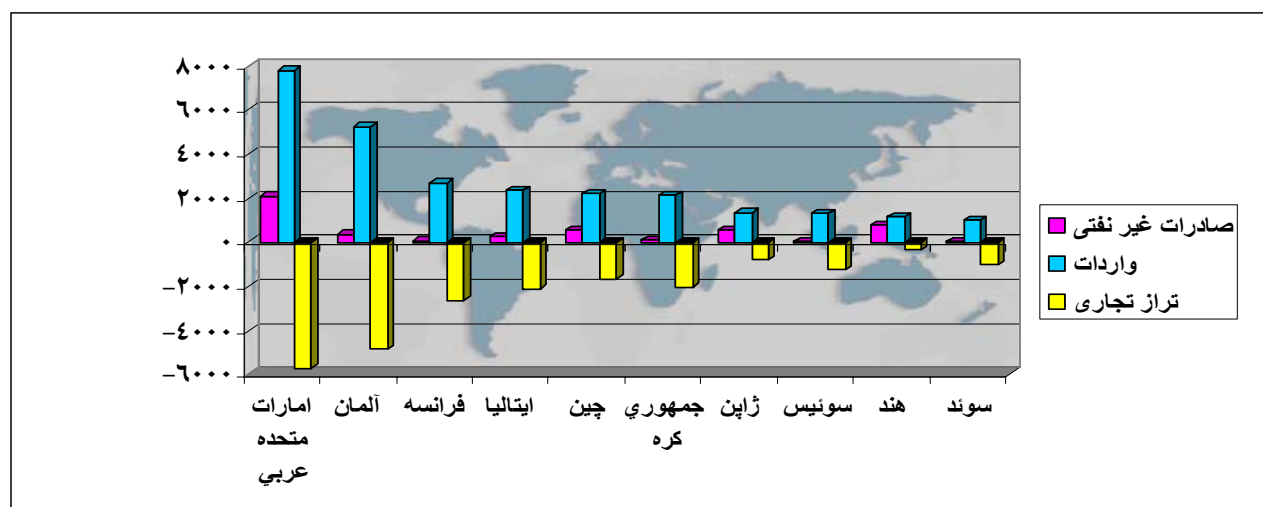
جدول ۱۶: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با دیگرکشورها به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۴
۱۰ شریک بزرگ تجاری ایران

ارزش: میلیون دلار

ردیف	نام کشورها	صادرات غیر نفتی	واردات	تراز تجاری	سهم از کل واردات (درصد)
۱	امارات متحده عربی	۲۰۷۵	۷۷۶۶	-۵۶۹۱	۲۰
۲	آلمان	۳۶۵	۵۲۱۸	-۴۸۵۳	۱۳
۳	فرانسه	۶۵	۲۶۹۸	-۲۶۳۳	۷
۴	ایتالیا	۲۳۷	۲۳۵۸	-۲۱۲۱	۶
۵	چین	۵۵۵	۲۲۰۲	-۱۶۴۷	۶
۶	جمهوری کره	۱۰۹	۲۱۳۴	-۲۰۲۵	۵
۷	ژاپن	۵۴۷	۱۳۲۶	-۷۷۹	۳
۸	سوئیس	۲۴	۱۲۸۵	-۱۲۶۱	۳
۹	هند	۷۶۴	۱۱۲۹,۶	-۳۶۵,۶	۳
۱۰	سوئد	۱۰	۱۰۱۵	-۱۰۰۵	۳
جمع ده کشور		۴۷۵۱	۲۷۱۳۱,۶	-۲۲۳۸۰,۶	۶۹

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۳: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش واردات از کشورها در سال ۱۳۸۴
۱۰ شریک عمده تجاری

منبع: جدول شماره ۱۶

۴-۴- تراز تجاری به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۳

جدول ۱۷: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با دیگرکشورها به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۳

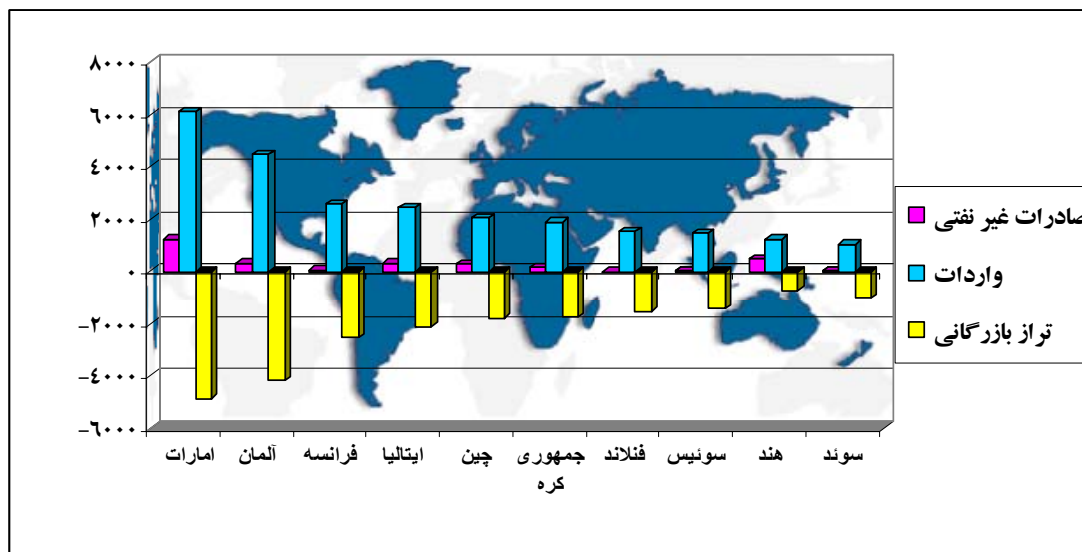
۱۰ شریک بزرگ تجاری ایران

ارزش: میلیون دلار

ردیف	نام کشورها	صادرات غیر نفتی	واردات	تراز تجاری	سهم از کل واردات (درصد)
۱	امارات متحده عربی	۱۲۲۶	۶۰۹۲,۹	-۴۸۶۶,۹	۱۷,۲۲
۲	آلمان	۳۲۶	۴۴۸۱	-۴۱۵۵	۱۲,۶۶
۳	فرانسه	۳۸,۷	۲۵۸۵	-۲۵۴۶,۳	۷,۳۰
۴	ایتالیا	۳۰۸,۹	۲۴۳۲	-۲۱۲۳,۱	۶,۸۷
۵	چین	۲۶۶	۲۰۶۲	-۱۷۹۶	۵,۸۳
۶	جمهوری کره	۱۳۳,۴	۱۸۷۱	-۱۷۳۷,۶	۵,۲۹
۷	فنلاند	۰,۵	۱۵۰۶,۸	-۱۵۰۶,۳	۴,۲۶
۸	سوئیس	۲۹,۸	۱۴۴۱	-۱۴۱۱,۲	۴,۰۷
۹	هند	۴۷۳	۱۲۲۱	-۷۴۸	۳,۴۵
۱۰	سوئد	۱۵	۱۰۴۶,۵	-۱۰۳۱,۵	۲,۹۶
جمع ده کشور		۲۸۱۷,۳	۲۴۷۳۹,۲	۲۱۹۲۱,۹	۶۹,۹۱

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۴: رابطه تجاری ایران بر اساس بیشترین ارزش واردات از کشورهای در سال ۱۳۸۳

مبنا: جدول شماره ۱۷

۵- رابطه تجاری ایران با سایر کشورها به تفکیک گروه کشورهای اقتصادی

۵-۱- بخش صادرات

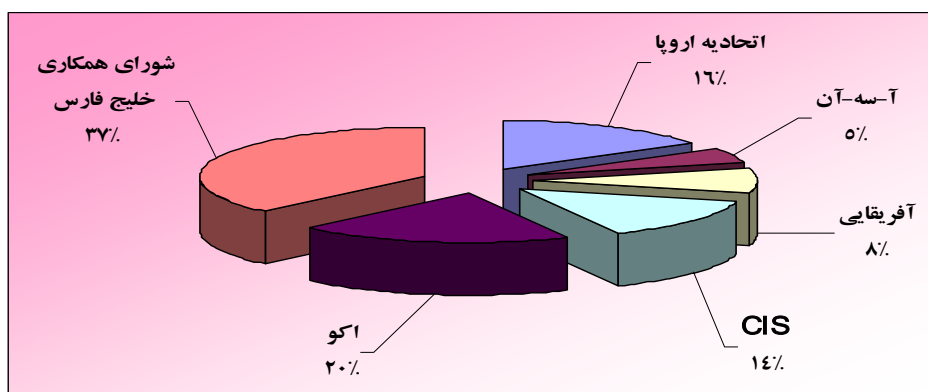
جدول ۱۸: آمار صادرات غیرنفتی به تفکیک گروههای اقتصادی در سال ۱۳۸۴

ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن

نام گروه	سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۳		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
اتحادیه اروپا	۱۲۳۹	۱۱۰۳	۱۱۴۲	۱۲۲۹	۸,۵	-۱۰,۳
آ-سه-آن	۳۹۵	۶۶۵	۱۹۶,۴	۵۴۳	۱۰,۱	۲۲,۵
آفریقایی	۶۶۰	۱۱۷۸	۱۴۶	۴۱۰	۳۵۲	۱۸۷,۳
CIS	۱۰۷۱	۱۳۵۱	۸۷۷,۸	۱۱۷۶	۲۲	۱۴,۹
اکو	۱۵۵۰	۳۲۴۰	۱۰۴۱,۴	۲۳۰۹	۴۸,۸	۴۰,۳
شورای همکاری خلیج فارس	۲۹۶۶	۶۷۱۱	۱۷۰۱	۵۶۷۹	۷۴,۴	۱۸,۲

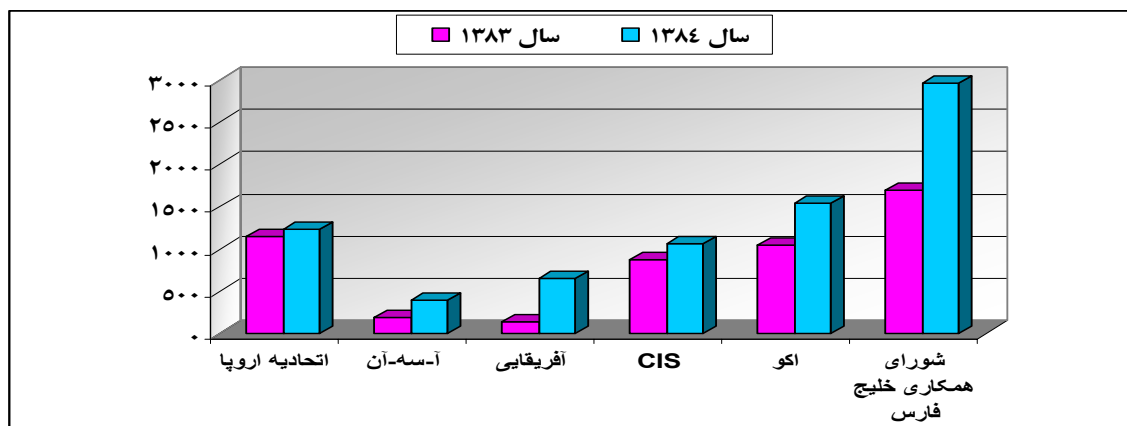
ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۵: درصد ارزش صادرات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی در سال ۱۳۸۴

مبنا: جدول شماره ۱۸

نمودار ۱۶: مقایسه ارزش صادرات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

مبنا: جدول شماره ۱۸

۵-۲- بخش واردات

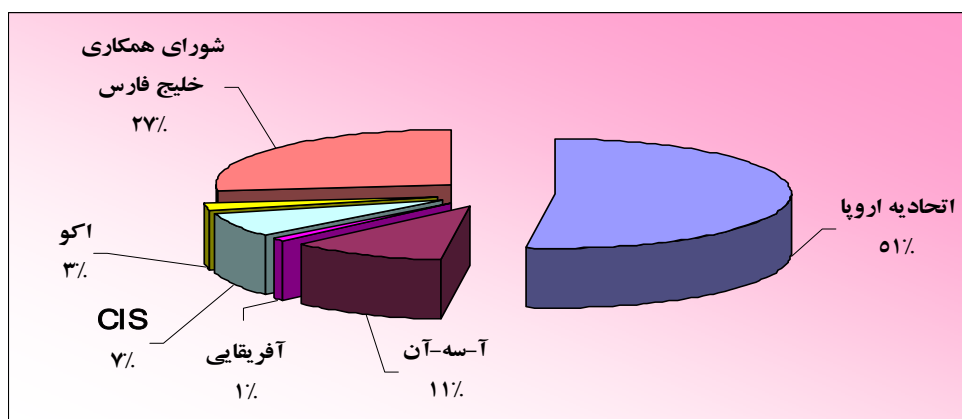
جدول ۱۹: آمار واردات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن

نام گروه	سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۳		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
اتحادیه اروپا	۱۵۹۳۳	۷۱۵۶	۱۸۱۸۰	۱۲۴۶۵	-۱۲,۴	-۴۲,۵
آ-سه-آن	۳۳۰,۹	۲۷۹۵	۱۴۶۵,۵	۲۳۸۵	۱۲۵,۸	۱۷
آفریقایی	۲۴۰	۶۶۴	۱۵۳	۴۵۰	۵۶,۸	۴۷,۵
CIS	۲۱۷۱,۴	۴۵۲۱,۴	۱۹۳۹	۴۶۴۸	۱۱,۹	-۲,۷
اکو	۷۸۵,۴	۱۷۸۸,۶	۱۳۱۱,۳	۲۵۳۰,۶	-۴۰	-۲۹,۳
شورای همکاری خلیج فارس	۸۱۵۹	۸۶۵۶	۶۶۴۵,۱	۷۹۲۳,۳	۲۲,۸	۹,۲

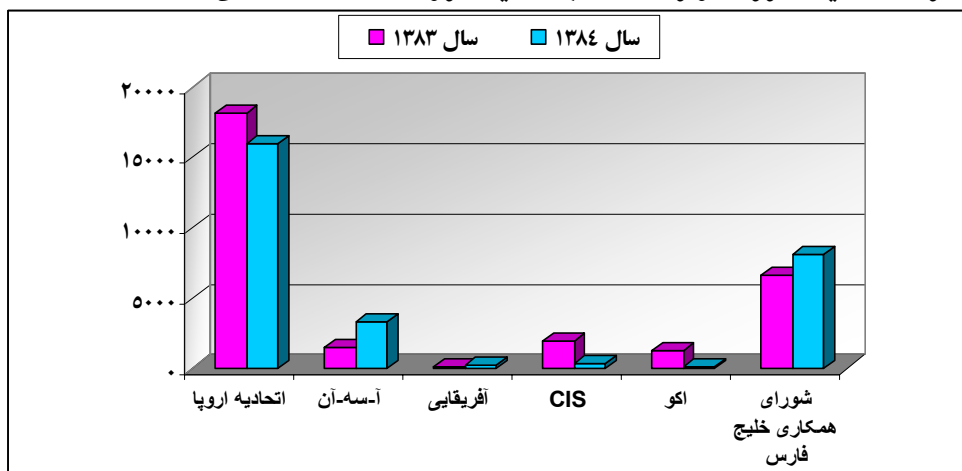
ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۷: درصد ارزش واردات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی در سال ۱۳۸۴

منبع: جدول شماره ۱۹

نمودار ۱۸: مقایسه ارزش واردات کالا به تفکیک گروههای اقتصادی طی سالهای ۸۴-۱۳۸۳

منبع: جدول شماره ۱۹